

támadás kárelőre négy pilótájait. Mivel legalább 50 ellenséges vadász megjelent a színműtő, a regény parázis kázelőre való tekintettel, magamra vállaltam a három fentről biztosított raj vezetői szerepet. Nem volt nehézség, mivel jobb mulatságnak árgéreztem, mint a kótmotoros leszedése. Semmiképp sem szerettem volna elszalasztani a várható "nagy zsákmányt".

Az ártólet napja

18-án hajnalhasadéskor a szerelők felgárgesztették a pártályokat. A nagyobbá gápenkát csak 1 db jutott, ez a pilótáknak a hosszú áton az aszimmetrikus terhelés kellemtelenségével is meg kellett birkózni. Természetesen a Mitchell által igényelt irányítást is a helyre kerélt. A vezér 7.10-kor gurult ki a startra. A kárelőre a tervek szerint gyákezdett a reptár lőterében. Az utolsóként induló "gyilkos raj" egyik Lightningje azonban felszállás közben defektet kapott, így nem tarthatott velük. Ebből a rajból csakhamar még egy gép kiesett, mivel az anyag-ellátás rendszerét nem lehetett átkapcsolni pártánpár felrakás. Mitchell rajtán jeltet Holmes és Hine főhadnagynak, hogy foglalják el Tom Lanphier százados és ká-sárja Rex Barber főhadnagy mellett a rajban megvárt helyet. A nyugat felől forduló század a tervnek megfelelően, a hárny máterrel a tenger hullámai felé repélt. A horizonton se hajás, se repélt árgápnem látszott. A felkákben pokoli meleg volt. Még a vezér is elbáská nárhárnyiszor. Nem volt meglepő, mivel a bevetést megelőző napok izgalmaiban sem enni, sem aludni nem tudtam rendesen. Szerencsére csak másodpercekre ragadt le a szemem. Egyik pilótámnak viszont hosszabban. Arra eszmél fel, lőgcsvarja a hullámokat árve telírás káll szálvárdódt. A várfagyasztás ábrestés aznapra holtbiztos, hogy az ájmot a szemeiből! Az utolsó fordulópontra, az Augusztia császárna-árblár 4 perces kássel ártá el. A pártá idében a nap áppen szembe sárít. Semmit sem láttam. Nemhogy repélt árgápeket, de még a szárazföldet sem! Fideges lettem. Jeleztem, hogy zárkózzanak fel. Rajomban bal ká-sár kárepélt a század legásebb szemé pilótá. Canning főhadnagy. 9.40-kor, a kátrás sárket csendet megtárve kiáltott bele az áterbe:

"Ellenséggel 11 áránál, fent!"

Jámagam is megpillantottam kárelőket. A háttörő felé hegy felett nem is egy, hanem ká bombázár ágy 100 m-en, és 300-400 m-rel magasabban a hat ká-sár. De a várta, nagy lőtsájmá dász-káret egyelőre nem mutatkoztak motorosok síkban voltak. Ballalet megálozva kászálá dtek a leszállásra. Hogy biztosak legyánk Yamamoto elpusztításában, mind a kettőt le kellett szedni. "Látom áket!" - nyugtáztam, majd kiadtam a parancsot: "pártályokat ledobni!" A megbeszéltek szerint ezután 11 gép rágtán, engem kávetve, teljes gájjal emelkedni kezdett. Ásjobb, ráv utasításom a "gyilkos rajnak" szált: "Tom, tegyátek mindkettőt hidegre!"

Lanphier és Barber, megszabadulva pártánpár emelkedé fordulóval a bombázár felé vették az irányítást. Holmes azonban káptelen volt ledobni, ezért a tenger felé kormárnyozva gápná, a hullámokat sárólva igyekezett valahogy megszabadulni tárá. Hine árnyákká kávette. A vezér és ká-sárja kettesben maradván emelkedett tovább. Ahá kázedtek a bombázárkhoz, látták, hogy azok "Betty" tápusák. A százados hirtelen három, bal felől rájuk csapó Zero-t fedezett fel. 90 fokos bedárntássel fordultam felőrá. Kázzben az álen haladá májr tázet is nyitott. Szárnyai elhelyezett ká gápnágyá száráke fástcsá-kot házott az ágre. Pocsák ázár volt arra gondolni, hogy lárvedá kikászá-thetnek, mielőtt legalább rájá nárk. Egy másodperc és májr egymájjal szemben voltunk. Áon jobban áloz Sorozatom valásággal leárászelte bal szárnyájt. A Zero fástár á ingot okájdva cigárnykerekezett lefelé. A márgátté repélt kárrebbene kezdtek meredek emelkedésbe. Sorozatom nyomjelzi áppen kázzárttá k szárgulá. Nem vesztegettem tárbb idét á és lászert rájuk, hanem leborá-tva inkább a szárazföld felé iszkolá bombázárkat kerestem. A pártá keletre, Zero-k gyárásárben egy Lightning kázdár. Egy rápké másodpercig egyszerre láttam még jobbra Rex-et, elár magasan az elszelelő Zero-kat és balra, a fatetárkár, egy villámgyorsan mozgó árnyákot. "A lesz Yamamoto gápe!" - villant fel bennem. Teljes gájjal, rányomva eredtem a Kahili vadászreptár felé menekélt "Betty" után. A zuhanásban társáigosan is felgyorsultam. "Há! Még utább lelézárd!" Visszavettem a gázbá, mikárz kissá felháztam az orrot és ellenkezé leg csárve, mint lárpve megcsásztattam a Lightninget. A sebesség kellén lecsárkkent. Ekkor bukkant fel ismá a lerázottnak hitt ká Zero. Jobbfelől zuhanva igyekeztek elvágni Yamamoto gápná. A halálos versenyfutás kávetkezé 8-10 másodpercnek táttje maga a bombázár volt. Nem tárá dve a vadászokkal cs "Betty"-re koncentráltam. A jobb hátsár negyedből kázzelá-tettem hozzá. Lártávolba kerélt. Sorozatom első lárvedáke tárzárbe csapádtak. A kávetkezé elább a jobb motort, majd az egász szárnnyat lárngba borá-tották. A háta márgá fordultam, alig 50 m-re lárvászárnek gápnágyájtá. De nem jutott hozzá, hogy khasználja a remek lárvá helyzetet. Áon sem, mert sárá lrt szárnnyá abban a minutumban leszakadt, és a bombázár a dzsungelbe vágá dva felrobbant. Ágy vágezte Pearl Harbor mászárrosa! Ki sem fájhattam magam, mert a bosszárállá k májr rajtam voltak. Segá-tságet ká de senki sem jelentkezett. A Zero-k kemányen szorongattak, mágsem találta el. Várgá l a tenger felé sikerélt egárnyernem. Ahogy visszáztem, három, a sárásár felé felszállá fekete fáststozlopot láttam.

A másik verziás

Rex Barber abszoláte máshogy adta elá a tártránteke: Fárpercnnyire lehetánk attá, hogy hájuk márgá behelyezke cárba végyá k a bombázárkat, mikor Lanphier hirtelen balra kifordult, és szembetámadta a ránk rontá Zero-kat. Okos manáver volt, mert ezzel eltárá-tette áket. Nekem meg nem kellett azon aggádnom, hogy esetleg márgám jutva megzavarják a vadászatot. Álesen jobbra dárntve igyekeztem a bombázárk hártába kerélt. Miatt bal motorom nárhárny másodpercre eltakarta mindkettőt. Mikor egyenesbe hoztam, májr csak egy "Betty" billegett eláttem. Hogy az első

vagy a hajtás³, arrá³ fogalmam sem volt. Ekkor már alig 300 m-nyivel lehet³nk a terep felett. A menek³l³ pil³ta má³g jobban rányomva igyekezett meg³lni el³lem. De elk³sett vele. A fordul³ ugyan kiss³ balra vitt, de már alig 30 m-re j³rtam t³le. T³r³se f³rt³tt ³it³ve el³bb a jobb motort tal³ltam telibe. Burkolat³r³, j³l³ that³an lemezdarabok v³lta Helyesb³-tettem az ir³nyon, ³s mikor pont a fark³n³l voltam, ism³ot t³zet nyitottam. A I³ved³kek cafatokra t³pt³ oldalkorm³ny³tt ³s ³itlyuggatt³ik f³gg³leges vez³rs³-k³jt. Enyh³n jobbra helyesb³-tve, ism³ot a s³r³l³t motort s meg. Vastag, fekete f³st ³rszt³s³val jelezte, hogy j³ helyre mentek a goly³k. Azt³n finoman balra l³pve v³gigl³ter ezt a sz³rnyat, azt³n a t³r³set, v³g³l a bal motort is. A hajsza k³zben lepillantva l³ttam, hogy a dzsungel f³ji j³, ha 30 m-re suhantak el alattunk. A k³motoros hirtelen balra perd³lt. Mivel fordul³s k³zben kiss³ le is lassult, csaknem belerohantam az el³tem felmered³ jobb sz³rny³ba. A motorb³l ³ml³ f³st teljesen elvak³-tott. K³s³gbeesetten h³ bele. Gyerty³ban emelkedve sajnos nem l³thattam, mikor lezuhant, csak kicsit k³s³bb egy f³stoszlopot a f³jk felett. A tenger fel³ fordultam. R³gt³n ³srevettem, hogy a hull³mok k³zel³ben Holmes ³s Hine a má³sik bomb³z³t soroz El³b³i l³ved³kei telibe is kapt³ik jobb motorj³it, melyb³l fel³r f³st kezdett d³lni. Azt³n mindk³ot Lightning - ki tudja d³ fel³ fordulva, megszak³-totta a harcot. Nem hagyhattam futni a má³g rep³l³k³pes k³motorost. R³nyomva gyors³-tottam. Ahogy má³g³tt fel³ztam, má³ris t³zet nyitottam. A "Betty"-t egy iszonyatos robban³s ³-zerek t³pte. A f³st ³s t³rmel³Á³kfelh³n ³tsz³iguldva ³reztem, hogy t³bb darabja is eltal³lta g³pem. Egy nagyobb a jobb oldalon leszak³-totta a kompresszorh³t³t. Egy má³sik meg cs³ny³n behorpasztotta a t³r³set, a pil³taf³lke alatti r³szen. Ism³ felh³ztam ³s k³r³l³n³zve meg³rtettem, hogy Holmes ³s Hine mi³rt nem ³ld³zte tov³bb a megrong³lt bomb³ Addigra már mindketten a Kahili-b³l felsz³llt vad³szokkal csat³ztak. ³gy l³ttam, Holmes egyet le is szedett k³z³l³k. K³zben viszont Hine, er³sen f³st³l³g³ jobb motorral, hazafel³ igyekezett. Nem tudom mi lett vele, mert hirtelen egy Zero rontott rá³m fel³l³l. J³ n³h³ny lyuk ³r³n siker³lt csak ler³znom. S³t, a forgol³d³s k³zben az egyik, el³bb Holmes-³kkal csat³z³ Zero, valahogy el³m ker³lt. Hamarosan már csobbant is. Sz³tn³ztem, de nem tal³ltam ³jal ellenfelet. Sajnos k³ot t³rsamat sem. Legink³bb Hine-³rt agg³dva, olajfoltokat kerestem a v³-zen. H³mat is felfedeztem. Egy a "Betty"-re, a má³sik kett³ az im³ont lepuffantott Zero-kra eml³keztetett. Tov³bb má³gsem kutathattam, mert a benzin³ra arra figyelmeztetett, hogy ³zemanyagom ³ppen csak el³g haz³ig.

Mit l³ttak az eg³szb³l a t³bbiek?

Azt kell mondani, hogy a fels³ l³gt³rbiztos³-t³ sz³zadt³rsak semmit. Viszont t³bben is hallott³ik Lanphier seg³lyk³ ez³rt Mitchell az 1. raj ³l³n a szorongatott sz³zados fel³ indult. A zuhan³sban egy-kett³re el³rt cs³cssebess³gg pillanatok alatt az egyik Zero má³g³tt termett. T³zet nyitott, de ³gy l³ttam, hogy nem ³rt el tal³latot. Elsz³guldva hal³lra r³m³-tett ellenfele mellett felh³zott, hogy ³jb³l c³lkeresztbe kapja. De mire megfordult, a jap³n k³dd³ v³lt. Egyik k³-s³r³je szint³n r³l³tt egy menek³l³ Zero-ra, de neki sem volt szerencs³je. Ezzel a l³gi harc v³get is ³rt. A 16 Lightning - kisebb, laza k³tel³kekben vagy egyes³vel - Guadalcanal fel³ h³zott. A form³ci³ v³g³r³l Mitchell ³rna b³szk³n jelentette parancsnoks³g³nak: a feladat v³grehajtva! Holmes kilyukasztott tankja miatt a Russell-szigetek egyik³n hajtott v³gre k³nyyszerlesz³ll³st. Ray Hine f³hadnagy azonban ³r³kre elt³nt. B³zisukra, a "Fighter 2" rept³ Lanphier az els³k k³z³tt sz³llt le. Már besor³skor telek³rt³lte az ³tert. Elkaptam Yamamoto-t! Elkaptam Yamamoto-t! - kurjongatta lelkesen. A sorban ut³na lesz³ll³k megr³k³ny³d³s³re a sz³zados egy dzsippel ³r³l³k sz³guldozott fel-al³ a g³pek k³z³tt, mik³zben azt ³v³lt³zte, hogy ³ l³tte le a legjobb jap³n tengernagyot. Barber 104 lyukkal a g³p³n a sereghajt³k k³z³tt ³rt f³ldet. Kikecmeregve a pil³taf³l³k³b³l megd³bbenve hallotta, hogy rajb³l els³k³nt visszat³rt Lanphier k³zben már sz³pen kisaj³tt³-totta mag³nak az admir³lis lel³v³s³nek dics³ ³nz³ sz³zados ³r³m³ot csak n³velte, hogy - ez ut³bbi kett³vel egy³tt - már 7 gy³zelme volt. Barber jelent³s³ vad³szg³ ³s k³ot bomb³z³ lel³v³s³r³l sz³molt be. A má³sodikat, már mint kor³bban megrong³ltat jelezte. A mindenkin³l k³s³bb visszat³r³ Holmes viszont csak egy "Betty" megsemmis³-t³s³ot jelentette.

A szigor³an titkos bevet³sr³l Mitscher a k³vetkez³ t³ymondatot k³ldte. P³pa a meny³tnek. A P-38-asok Mitchell ³rnagy vezet³s³vel meg³ltogatt³ik Bougainville t³rs³g³ot. Helyi id³ szerinti 9.30 ut³n lel³ttek k³ot bomb³z³t, me Zero k³-s³rt. Megsemmis³-tettek má³g egy tov³bbi - v³lhet³en berep³l³st v³gz³ - bombavet³t ³s h³rom Zero-gy³zelmeik sz³ma ³-gy ³sszesen 6. A bevet³sb³l egy P-38-as nem t³rt vissza. ³gy t³nik, ³prilis 18. a mi szerencsenapunk!

A b³trak jutalma

Mivel - els³ sorban Mitchell hib³jj³b³l - a bevet³st nem k³vette hivatalos ³rt³kel³s, v³gs³ soron Lanphier arathato minden bab³rt. Az ³rnagyot viszont csak az ³rdekelte, hogy sikeresen v³grehajtott³ik a parancsot. F³ty³ltem rá³, hogy kit illet val³jj³ban a dics³s³g. Kiz³rr³lag az sz³m³-tott, hogy minim³lis vesztes³ggel meg³osztuk, ³s a leszedett g³ egyik³ben ott pusztult Yamamoto! Csak k³s³bb der³lt ki, hogy vele egy³tt t³rsf³n³ke, Ugaki tengernagy is odaveszett. A hivatalos jelent³s ugyan h³rom "Betty" ³s h³rom Zero lel³v³sr³l sz³lt, de a pil³ta³ik - akkor má³g nem l³v³n g³peikben fot³g³puska - egyike sem tudta sem meger³s³-teni, sem megc³folni az el³adottakat. A sz³zad m tagjai rá³ad³sul csak egyetlen f³stoszlopot l³ttak a dzsungel felett. A vez³rk³ban k³zben el³k³sz³-tett³ok a javaslat Mitchell ³s a "gyilkos raj" pil³ta³inak kit³ntet³s³re. M³-g ez zajlott, valamennyi³ket azonnal el³l³ptett³ok. Az akci³ azonban mindenk³ppen titokban akart³ik tartani, ez³rt arr³l semmif³le hivatalos k³zlem³nyt nem adtak ki. ³m a sajt³ Guadalcanal³ hazat³r³k elejtett megjegy³sei nyom³n, szagot fogott. Egyik riporter³k s³rg³sen ³sz-Z³landra utat, hogy tal³lkozzon a szabads³gra k³ld³tt Barberrel ³s Lanphierrel. Elk³sz³lt ³-r³s³ban c³lzott rá³, hogy kett³jj³ hamarosan Kongresszusi Becs³let ³rdem³remmel fogj³ik kit³nteni Yamamoto admir³lis g³p³nek lel³v³s³ ³enged³lyeztet³sre leadott cikk nyomban Halsey asztal³ra ker³lt. A feld³h³ld³tt tengernagy rá³gt³n mag³hoz

rendelte a "bűnösséget". Miután rájuk zúdította nem éppen szegényes kórkódokból a legcifrább szidalmakat, szeméremkeltőre javasolta. Végül "retorzióként" Ák is ugyanazt a Haditengerészeti Árdemkeresztet kapták meg amit az akcióban résztvevők május 11-én. Ráadásul a kórt "fecsegés" sietve hazarendelték az USA-ba, és a háború alatt még nem is kerültek vissza a csendes-óceáni frontra. A japánok az 59 esztendő's, nagy tiszteletnek örvendő Yamamoto hátsó halálának tényleg csak május végén felelő tetteik kifizetéséért. Amerikában kizárólag ezt követően, megjelenhetett meg az első róló cikk a technikailag bravórosan kivitelezett támadásról. Hiszen addig "hivatalosan" senki sem tudhatta, hogy kit is szellett a megsemmisített bombavető. Mivel a bevetés az első részletes ábrás és a hadgyeminisztérium első hivatalos közleménye egyaránt 1945 szeptemberében láttott napvilágot, az ellenség nem fogott gyanút és nem tiltottatott a közökön. Az amerikai felderítőes tehát a háború hátralévő éveire is biztosított a fégyveres erői számára a láposselányt.

De ki is valóban a lógi győzelem?

A vita önyegben a bevetés napja óta tart. Barber hiába írtte a vasat, miután tönkyedőket nem írtta sem parancsnok, sem szízdatsaik közlő senki. Ezért nem is támaszthatók alá egyik-két verzióját sem. Barber ágyra maradt vélytársa Áll-tájsaival szemben. Mivel a sajtó a háború végén a Lanphier-főle verziót közlő, melyet ráadásul a hivatalos közlemény is megerősített, a közlő adatba végül az ő győzelmeként vonult be Yamamoto lelévése. A vezérekarnál közlőben sem szívesen bolygatták volna a dolgot, hiszen Lanphier apja a Pentagon egyik tanácsadója volt. Noha Mitchell őrmagy már 1943-ban javasolta, hogy a lelévőst - és a dicsőséget - osszák meg köztük közlő, arra csupán 1973-ban történtek meg az első lapok. A döntés végül 1983-ban szíletett amibe Lanphier "beleszáadt". A 339-es szádad 1985-ös bajtársi találkozásán aztán közlő dolog derült ki egy 10 évvel korábban forgatott dokumentumfilmből. A közlő Zero-k egyik pilótája, bizonyos Yanagiya őrmester tőltte a háborút, és elmondta, hogy az amerikai igazán nem három, hanem két "Betty"-t láttak le, melyekben mindenki elpusztult. Viszont a közlő hat Zero-jából egyet sem. Azt is hozzátette, hogy járt láttá, amint az egyik közlő P-38 hajtóról láttá a Yamamoto-t szellett vezérbombázót, ami a találattoknál ingba borult és a dzsungelbe végődött. A jobb lendőletet adott a kutatásnak. A lelévő helyen azonban zavargások történtek és a tervezett expedíciót lefőtték. A roncsot azonban 1945-től - felvőtelek szízeit közlő-tve a maradványokról - már éppen elegendő amerikai ausztrál és japán szakértő vizsgálla meg. A közlő közlő és az első közlő jegyzőkönyvekben világosan kiderült a roncsot kizárólag a farok irányában becsapódott lővedőkek nyomait lehetett felfedezni. Ez egyértelműen ellentmondott Lanphier jelentésének, a jobb oldalról intőzett támadásról. Mivel azonban 1988-ban meghalt, az USAF illetőkes bizottsága - kegyeletből - azóta sem fosztotta meg ettől a győzelemtől. Forrás: www.hadakutjan.hu